

Disputatio medica de generatione hominis in ovo, quam ... / sub praesidio ... Dn. Johannis Jacobi Waldschmiedt, ... exhibet author Dominicus Beddevole.

Contributors

Beddevole, Dominique, -approximately 1692.
Waldschmidt, Johann Jakob, 1644-1689.

Publication/Creation

Marpurgi Cattorum : Typis Joh. Jodoci Kürsneri, Anno M DC LXXX. [1680]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/btvfefwt>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO MEDICA
De

GENERATIONE
HOMINIS IN OVO,

QUAM,

DEO benigné adjuvante

SUB PRÆSIDIO

NOBILISSIMI, EXCELLENTISSIMI ET EXPERIENTISSIMI

VIRI

DN. JOHANNIS JACOBI

Waldschmidt /

Medicinæ DOCTORIS, ARCHIATRI Hassiaci,
& PROFESSORIS Ordinarii,

exhibet

AUTHOR

DOMINICUS BEDDEVOLÉ,
Genevensis.

In Auditorio Medico

d. 3. Septemb. horâ 8. matutinâ.

MARPURGI CATTORUM,

Typis JOH. JODOCI KÜRSNERI Acad. Typogr.

ANNO M DC LXXX.

VIRIS

*Excellentissimis, Clarissimis, Nobilissimis
& Doctissimis*

DOMINIS

DN. DANIELI PVERARI,

Medicinæ DOCTORI experientissimo, &
apud Genevenses Philosophiæ PROFESSORI
Clarissimo,

DN. JOH. ROBERTO
CHOUET,

in Academia Genevensi Philosophiæ PRO-
FESSORI Celeberrimo,

DN. VENCENTIO
MINVTOLI,

in Athenæo Genevensi Politioris litteratu-
ræ PROFESSORI Clarissimo, & Verb. Divin.
Ministro Candidissimo,

*Hanc dissertationem in symbolam suæ ob-
servantia & gratitudinis O. D. & C.*

DOMINICUS BEDDEVOLE
AUTHOR.

DISPUTATIO MEDICA

De

GENERATIONE HOMI-
NIS IN OVO,

THESIS PRIMA.

E generatione hominis acturus in antecessum ab omnibus notari velim, solum corpus humanum generatione produci; illud enim generatur, quod ex præexistente materia producitur, at solū cor-

pus ex præexistente materia producitur, quum mens utpote immaterialis ex præexistente materia oriri nequeat. Quocirca immediatè à Deo producitur, & creationis ope existit; ac proinde generationi cuidam naturali, sicut corpora naturalia, ortum suum non debet. Nihilominus homo generari dicitur, quamvis pars ejus principalis creatione oriatur; quia corpus generatum est causa occasionalis mentis humanæ, illiusque unionis, quâ duæ istæ substantiæ toto cœlo discrepantes inter se ita conjunguntur, ut compositum quoddam hominem nimirū constituent.

II. Unde colligas creationem mentis humanæ à lege quadam naturali, Deum legislatorem habente, pendere; qua quotiescunque solito naturæ cursu corpus humanum generatur, mentem creare, eamque isti corpori unire constituit.

III. His præmissis hominis generatio non erit explicatu perdifficilis, quoniam solummodo sufficit, si quomodo

modo corpus humanum generatur, probè cognoscamus, ut mentis illius, quæ ipsi unitur, origo clarè nobis innotescat. Nam positis iis, quæ superiori thesi diximus, mens humana à corpore & à Deo quodammodo procedit: à corpore quidem tanquam à causa occasionali, à Deo verò tanquam à causa efficiente & producente; h. e. corpus non est causa efficiens mentis humanæ, sed occasio duntaxat, quæ Deum ad productionem mentis invitat juxta leges ab ipso in rerum natura positas.

IV. Ad unionem autem mentis cum corpore quod spectat, eam ex eadem causa ac mens proficisci statuendū est: nulla enim inter corpus & spiritum intercedit essentialis connexio; quapropter illa unio mentis cum corpore hominem constituens à natura mentis aut à natura corporis emanare nequit: quocirca ab ipso Deo, qui duas istas substantias conjungit, eam unionem & conjunctionem produci existimandum est; qui, ad mentis humanæ creationem generatione corporis invitatus, ab eadem corporis generatione invitatur ad mentem corpori unendam.

V. Quæ cum ita sint, primò videndum erit, quomodo generetur corpus, postea quomodo mens à Deo producta isti corpori uniatur, quo peracto productionem hominis nos satis exposuisse existimamus.

VI. Neminem verò latere puto, corpus humanum esse machinam tot tubulis, vasis, elateribus, humoribus, &c. constantem, ut ea quæ de illa Anatomorum industria & experientia detexit, sint minima pars eorum, quæ adhuc detegenda supersunt; propterea opus arduum sanè aggredimur, istius machinæ generationem explicare tentantes, quod tamen Summi Numinis auxilio nos absolutores esse confidimus.

VII. Ne-

VII. Neq; enim hic prolixè demonstrabo, ex qua materia producat corpus humanum; an ex spermate utriusque sexus, inter se commixtis, ut vult Medicorum vulgus? an ex sanguine menstruo, ut censuit Aristoteles? an ex ovo contagio quodam spermatis virilis in utero producto, ut arbitratur Harvæus? an denique ex vesiculis illis, quæ in testiculis mulierum existunt, & quæ à variis Anatomis ovorum nomen sortitæ sunt, ut existimat Regnerus de Graaf, fiat & oriatur? sed ultimam sententiam statim assumam, tanquam rationi & experientiæ magis consentaneam. Argumenta autem quibus nititur, & experientias quibus fundata est, in dissertatione, quam auxiliante Deo disputationi præmittam, coram auditoribus enarrabo.

VIII. Unicam interim in scenam introducam rationem, quæ aliorum sententias evertere & uno ictu profligare videtur. Equidem non possum admittere sententiam illam, quæ ex commixto utriusque sexus spermate corpus humanum oriri statuit: ex eo quòd illa commixtio seu potius confusio spermatum informi cuidam corpori producendo magis, quàm corpori humano originem præbendo, apta videtur. Hinc istius sententiæ fautores virtutes plasticas, omnibus facultatibus occultis magis occultas, in subsidium vocare coacti sunt, ut quomodo ex confusione duorum liquorum corpus humanum oriatur, explicare valeant. Præterea hanc sententiam æquè ac sententiam Aristotelis Harvæi experimenta funditus evertunt, qui duobus ferè primis à coitu mensibus in damarum & cervarum utero ne vestigium quidem spermatis aut sanguinis invenit: adeò ut exerc. 68. libr. de generat. animal. dicat, *in canibus, cuniculis, aliisque plurimis animalibus, expertus sum nihil prorsus in utero post coitum per aliquot dierum spatium reperiri.*

IX. Ad Haruæi verò sententiam quod attinet, nimirū in utero efformari ovum, ope contagii cujusdam spermatis virilis, veritati non esse consentaneam ex eo manifestū evadit, quòd in avibus aliisque animalibus oviparis, ova ex coitu cū maribus non generentur, sed in ovario existentia potius fœcundentur, quod vel in vulgus notum. Si igitur contagio spermatis maris ova fœcundentur, non verò producantur, quare in utero mulieris spiritus è spermate viri exhalati post multorum dierum spatium ovum aliquod producent; quomodo fiet hujus ovi germen, & tandem formabitur fœtus? Sanè quamvis corpus humanum re ipsa formetur ex ovo, attamen hæc sententia Haruæi de productione ovi in utero materno animum difficultatum laqueis irretitum expedire nequit.

X. Quo circa existimamus nos vesiculas illas, quæ in mulierum testiculis reperiuntur, esse vera ova è quibus & in quibus generatur corpus humanum; quod propter hæc tres rationes potissimum asserimus. Prima est, quòd à testiculis in uterum non dentur vasa, per quæ sperma in uterum deferri possit: quippe corpora illa nervea, quibus testiculi uteri fundo annectuntur, sunt potius ligamenta, testiculos in suo legitimo situ detinentia, quàm vasa deferentia, ut quidam arbitrantur; hoc patet ex eo quòd nulla cavitate excavata sint, cujus beneficio humor aliquis è testiculis in uterum transmitti queat. Tubæ, Fallopiæ dictæ, talia vasa esse non possunt, quia nullam communicationem cum interioribus testiculorum partibus obtinent, sed parte foliaceæ extremitatis membranæ testiculorum duntaxat adhærent. Atq; hoc argumentum ex Anatomia desumptum, eorum sententiam refutat, qui sperma muliebrem cum spermate virili in uterum effundi autumant.

XI. Secunda ratio ex eo desumitur, quod in cuniculis postquam femina in maris amplexus venit, circa eas vesiculas quæ intra testium membranam continentur, corpora quædam glandosa oriantur, quæ ipsam testium membranam quoque afficiunt: hinc quodlibet eorum in parte sui posteriore, & testiculi partem internam spectante crassius evadens, ovum sive vesiculam, quam undique circumambit, è corpore testiculi educit: quò modo ova fecunda è testiculis educuntur & in tubas Fallopianas tunc temporis testiculis adhærentes deponuntur. Quamdiu autem nullum in utero existit conceptionis vestigiū, ut primis post coitum diebus contingit, vesiculæ sive ova in suis corporibus glandosis reperiuntur: si verò jam aliquod conceptus primordium in utero existat, corpora illa glandosa testiculis quidem adhærent, sed cavitas eorum media suâ vesiculâ sive suo ovo destituta conspicitur, ut ex observationibus Regneri de Graaf manifestum sit. Idem quoque in aliis brutorum corporibus observatum est; si autem corpora brutorum generentur ex ovis in testiculis foeminarum collocatis, & eadem ova in testiculis mulierum reperiuntur, cum organis essentialibus eodem modo dispositis; quidni statuemus corpus humanum easdem naturæ leges agnoscere, quas cæterorum animalium corpora in sui generatione agnoscere solent.

XII. Unde sequitur in utero post coitum per aliquot dierum spatium nihil reperiri debere; quia quandiu ovum in testiculo adhuc existit (ut ibi commorari debet, donec formato corpore glandoso in alterutram tubarum uteri deponatur) in utero nullum conceptionis vestigium apparere potest. Ex eo autem ratio redditur, quare primo à coitu mense in damarum cervarumque utero nihil prorsus

fus inveniunt Haruæus: nã in iis animalibus integer mensis consumitur donec corpus glandosum formatum ovum è testiculo expellat, & in alterutram uteri tubam deponat.

XIII. Tertia deniq; ratio, quæ nostram sententiam confirmat, ex variis anatomorũ observationibus petitur: nam non solum sub forma vesiculæ sive bullæ primordia foetus in utero reperiri memorant Hippocrates, Haruæus, Kerkeringius, Diemerbroeck, & de Graaf; verum etiam aliquando mulier reperta fuit, quæ foetum in tuba gessit, ut Riolanus ab aliis observatum meminit, & Haruæus propriis oculis conspexit.

XIV. Si igitur à testiculis mulierum in earum uterum sperma sub forma humoris appellere nequeat; si post venereos amplexus tubæ testiculis extremo suo foliaceo adhæreant; si corpus aliquod glandosum circa unum ovum generetur, si unus foetus produci debeat; si corpus illud glandosum in tubam sibi adherentem ovum circumcinctum deponat; si ovum, quando non est in corpore glandoso, in tuba aut utero reperiatur; deniq; si foetus in uteri tuba interdum conspecti sint, quĩ, quæso, impediri potest, quominus in ovis in testiculis existentibus & post foecundationem ad uterum delatis hominem generari existimemus?

XV. Statuimus ergo cum Regnero de Graaf, vesiculas illas, quas testiculi muliebri tunica involuit, esse vera ova è quibus & in quibus generatur corpus humanum; quæ ova spiritibus è spermate virili exhalatis foecundantur, & beneficio corporis glandosi in tubas deponuntur, per quas ad uteri cavitatem peruenire solent.

XVI. Hinc colligere licet ova in mulierum testiculis semper remanere debere, donec aurâ feminali spermate virili

virili inclusâ fœcundentur : quippe testiculi membrana nullibi perforata est, ac proinde ovo exitum concedere nequit : ubi verò aurâ seminali fœcundatur ovum, circa illud corpus quoddam glandosum excrescit, quod membranam testiculi afficiens, ovum ex eo educit, eo modo quo supra dictum est. Quô peractô successu temporis corpus illud glandosum evanescit, & testiculus muliebris ad priorem statum reducitur.

XVII. Itaque constat hominem fieri in ovo. Nunc quomodo absolvatur præclarum hoc phænomenon videndum est. Ut autem propositum nostrum assequamur, quænam sit natura ovi hic disquirere consentaneum videtur. Itaq; avium, sicut & cæterorum Animalium ova nihil aliud esse videntur, præter humores membranis quibusdam peculiaribus involutos, in quibus germen aliquod existit, ex quo producitur animal. Hujus definitionis veritas omnibus manifesta evadet, qui generationem pulli ex ovo contemplari non dedignabuntur. Hi enim asserent, ovum avium albumine & vitello constare; vitellus est humor sive liquor flavus albumine crassior in membrana quadam tenuissima contentus, & albumine undique circumcinctus; in ejus superficie duæ chalazæ sibi invicem diametraliter oppositæ collocatæ sunt, quæ secundum Harvæum sunt nodi ex substantia membranæ vitellum continentis exurgentes, eamque tensam detinentes: cicatricula quoque quâpiam vitelli superficies affecta est, quæ nihil aliud quàm ovi germen constituit; ut incubationis ope manifestû fit: quippe ex observationibus Harvæi circa cicatriculam illam bulla generatur, humore limpidissimo repleta & sua peculiari membrana circumcincta, in ista bulla quarto incubationis die punctum sali-

ens apparet, quod in diastole sese conspiciendum exhibet, in systole verò omnes sensus fugit. Albumen quoq; ovi est humor sua peculiari membrana circumductus, qui primum in humorem bullam lymphidam replentem abit, quē humorem colliquamentum nuncupavit Harvæus.

XVIII. Duo illi humores, albumen scilicet & vitellus, in omnibus ovis non reperiuntur, quia omnia animalia ovi para non tandiu, dum fiunt, in suis ovis commorantur, ut pullus gallinaceus in suo commorari solet: quapropter vitello sive crassiore humore non indigent, qui in alimentum crassius & solidius abeat, ut eo pullus jam robustus nutriri possit. Neq; etiam opus est ut in ovis viviparorum albumen & vitellus existat, quia alimentum suum à matre defumunt, ac proinde vitello in membrana & capacitate ovi contento non indigent, ut robusta facta eò nutriantur. Quocirca quamvis in vesiculis intestinum mulierum substantiâ existentibus, duo humores non reperiuntur, concludendum non est eas revera non esse ova, ex quibus generatur corpus humanum. Quod obiter hic monendum venit.

XIX. Existimamus ergo, vesiculis, de quibus mentio jam toties facta est, germen inesse ex quo corpus humanum pullulat; quum scilicet adveniente aura seminali maris ad istam pullulationem germen disponitur; quæ dispositio ovifæcundatio sive conceptio vocatur.

XX. Quoniam autem à nullo Authore quod sciam, in quo consistat conceptio, clarè & distinctè explicatum sit, operæ pretium fore arbitror, si quinam sit hic egregius naturæ effectus assequi valeam. Ut autem scopum nostrum assequamur, quodnam sit germē illud, quod post fecundationem pullulat, examinandum venit; postea
quid

quid per adventum auræ seminalis huic germi adveniat, sedulo quoque erit inspicendum. Ad primum quod spectat, germē illud nihil aliud esse quàm corpus animalis formatum existimamus, cujus partes in quiete positæ sunt, & eo modo affectæ, quo in corpore animalis mortuo, nullū detrimentū quoad sensibiles partes habente, eas esse concipimus: cui in cordis ventriculis sanguinis effervescencia deest, ut non secus ac aliud animal vita plenum existat. Quocirca jam corpus animalis ex ovo oriundi in germine integrum cum omnibus suis partibus continetur, cui nihil aliud deest, ut sese conspiciendum præbeat, quàm ut partes ejus præparato succo nutritio apto ad sensibilem magnitudinem crescant.

XXI. Hic enim non opus est, ut nostram sententiā ulterius explicemus, quia satis clarè animo attentè legenti patebit; quæ nobis ab ulteriore ejus explicatione superfedendo, rationes quibus nititur in apicum deducā.

XXII. Ac primò quidem si considerem auram illam feminalem esse corpus particulis exilibus, tenuibus subtilibus & fermentativis constans: ovum verò humoribus germine & membranis constare, impossibile est ut adveniente aura seminali corpus animale, omnium totius naturæ corporum maximè compositum ex commixtione auræ seminalis cū humoribus ovi exsurgat, nisi in ovi germine omnes animalis partes quasi in compendio existant.

XXIII. Secundò aura illa seminalis varios motus solum modò in ovo ejusque germine excitare potest: jam autem quomodo, quæso, corpus animale, in cujus constructione tanta symetria, tantus ordo, tantaq; regularitas observatur, à motu confuso, inordinato, & vario quorundam humorum oriri poterit. Sanè si partes totius corporis ani-

malis in ovo jam dispersæ existerent, id est, situ & unione
sive cohæsiōe inter se carentes ac proinde omninò con-
fusæ, motus ille in ovo ab aura seminali productus confu-
sionem potius adaugeret, quàm iis tantum ordinem, tan-
tam dispositionem, & adeo regularem inter eas situm &
connexionem conciliaret, ac post generationem anima-
lis habent. Quod quum ita sit non immeritò corpus ani-
male compendiosè in germine contineri asserimus.

XXIV. Tertiò in feminibus plantarū, inter quorum
corticem germen recunditur, plantæ illæ, quæ ex iis pro-
duci debent, jam compendiosè existunt; ut solertiores na-
turæ scrutatores se microscopio conspexisse meminêrunt.
Jam autem si plantæ in quibus tanta symetria ac in cor-
pore animali non observatur, beneficio ejusmodi germi-
num producuntur, quare corpus animale eodem modo
non fiet? Si pyrus ex. gr. fieri ex semine non posset, nisi in
semine illo pyrus jam compendiosè existat? quî, quæso, ef-
ficere potest, ut pullus gallinaceus ex ovo gallinaceo &
non alio semper producat, nisi in eo ovo jam compen-
diosè contineatur: Idem de ovis è quibus generatur cor-
pus humanum dicendum venit.

XXV. His semel positis quid sit conceptio & quæ nã
sit ovi in testiculis existentis fœcundatio explicatu per dif-
ficile non erit. Quippe quum sperma virile in vaginã ute-
rinam aut in uterum effunditur, aura seminalis statim ex-
halatur, & per tubas uteri tunc temporis testiculis appli-
catis ad ipsos testiculos pervenit, eos subit, pervadit, & ova
in iis existentia penetrat, per totamq! eorum substantiam
diffunditur: si autem ex omnibus ovīs unum occurrat in
cujus germinis corculo humor dispositus ad fermentandū
cum aurâ seminali reperiatur, statim incipit ista efferves-
centia

centia, quæ per producendi corporis vitam durare debet; & tunc mulier concepisse sive ovum foecundatum fuisse dicitur. Fermentatione illâ semel in corde inceptâ humores per vasa insensibilia istius animalis insensibilis circulare incipiunt: hinc circa ovum illud corpus glandosum informe producitur, quod procul dubio à partibus ex ovo transpirantibus oriri solet; & quoniam nullæ partes transpirantes à parte ovi posteriore, interiorem partem testiculi spectante, in auras abeunt, mirum non est si in ista parte corpus illud glandosum crescat, donec ovum è testiculo educet, & in tubam uteri deponat: neq; etiam mirari debemus si corpus illud glandosum dum ovum complectebatur crescens, postquam illud amisit, singulis momentis decrementum patiatur, & tandem evanescat; quia ab ovo suum alimentum accipiebat; quum autem non amplius ovum continet, ipsi alimento deficiente, sensim & sine sensu etiam deficere & evanescere debet.

XXVI. Ovum ita foecundatum per tubas Fallopianas ad uteri cavitatem pervenit: hinc admodum augetur humoris copia, adeo ut sub forma bullæ indefinenter incrementum patiatur; crescit autem bulla & amplior evadit, quia partes quæ per insensilem transpirationem ex utero abire solent, per ejus membranæ poros transeundo, in eam ingrediuntur; ibi propter oecursum humoris ovum sive bullam constituentis pedem figunt, & partem bullæ constituunt. Hinc fit quòd primordium foetus in omnibus animalibus bullam esse observaverint plerique inter peritiores Anatomici.

XXVII. Quæ quum ita sint, in corculogermenis semper præparari credimus humores circulantes; hinc circa ipsum germen fit alia bulla in medio majoris bullæ exi-

stans, quæ humore lymphidissimo repletur; membrana vero, quæ humorem illius interioris bullæ continet, amnion constituit, & illa quæ totam majorem bullam complectitur, chorion à medicis vocatur. Atque hunc esse ortum, tum humorum, tum membranarum foetum involentium existimamus.

XXVIII. Præterea ex ista bulla particulis quibusdam transpirantibus sive effluviis continuò exhalatis, generatur placenta uterina, ad quam postea vasa umbilicalia sese extendunt; hæc placentæ generatio fit eodem modo, quo superius corpus glandosum circa ovum foecundatum in testiculo generari diximus: partes enim illæ quæ per insensibilem transpirationem ex ovo sive bulla abeunt, in uteri fundo condensantur, & in corpus, quod propter figuram placentam uterinam vocant, concrescunt.

XXIX. Præparatis humoribus foetus singulis momentis grandior fit, & post aliquod temporis spatium corculum ipsius sub forma puncti salientis sese conspiciendum exhibet; quod successu temporis cum aliis partibus continuò crescens de se venas & arterias emittit; hinc vasa umbilicalia sese in humorem primò extendunt, deinde membranas perforantes ad placentam uterinam usque progrediuntur, quam deinde innumeris ramificationibus penetrant, & pervadunt in usum mox dicendum.

XXX. Foetus robustior factus alimentum viribus suis proportionatum requirit, propterea vasa sua umbilicalia in placentam emittit, qui in eam sanguinem afferendo, ejus substantiam nutriunt & augent, ut ejus corpus crassius factum majorem copiam chyli à sanguine materno separet, qui chylus sub forma lymphæ membranas pertransit & intra earum cavitatem effunditur; isto chylo
ore

ore assumpto nutritur foetus, non verò sanguine materno, ut haecenus existimantur medici. Nam vasa umbilicalia in placentam non transeunt, ut ex ea sanguinem foetui nutriendo convenientem depromant, sed potius, ut sanguinem in foetu præparatum ad eam deferant, ut nutriatur & ad requisitam magnitudinem perveniat.

XXXI. Atq; hæc est historia generationis corporis humani, quæ propriè loquendo nihil est quàm ortis in partibus requisitis fermentationibus ejus augmentatio: quippe jam totum corpus in germine continetur cum omnibus suis partibus, sed ita exilibus & subtilibus ut omnem sensuum aciem prorsus fugiant: jam adveniente aura seminali accenditur in corde ignis ille vitalis, qui nihil aliud est quàm fermentatio & rarefactio humoris per cordis ventriculos transeuntis: hinc succi nutritii fit præparatio, & humor fermentum ventriculi constituens in illa officina cuditur; hinc crescit foetus & grandior factus sese conspiciendum exhibet.

XXXII. Peractâ explicatione productionis corporis hominis, superest ut de productione illius mentis aliquid dicamus. Itaq; non existimamus mentem humanam produci, eo modo quo corpus oriri superius dictum est: quippe quum mens hominis sit res immaterialis, non extensa, & solum substantia cogitans, impossibile est ut eo modo oriatur ac corpus naturale: nullum germen est ex quo originem suâ trahat, nihil in spermate viri, nihil in ovo mulieris existit, quod principium ejus internum constituat; quocirca eam à Deo immediatè oriri censemus; qui sibi hanc legem imposuit, ut quotiescunq; ordinario naturæ cursu generaretur corpus humanum, mentem humanam sive substantiam cogitantem crearet, quam creando illi corpori uniret, ut inde oriatur homo.

XXXIII. Inde colligere licet, corpus sive generationem corporis esse causam productionis mentis tantum occasionalem ; id est, esse causam sive occasionem, quæ Deum ad producendam sive creandam mentem inuitat ; non verò esse causam, quæ mentem producat, vel ex qua mens producat.

XXXIV. Jam vidimus quænam sit origo corporis & mentis, quæ sunt duæ illæ partes ex quibus componitur homo, nunc coronidis loco aliquid de compositione sive unione utriusq; illius partis dicendum est. Non existimamus igitur primò mentem corpori unitum iri per mutuum superficierum contactum, quæ unio corporibus solùm est propria ; quia quum anima extensione careat, superficiem habere nequit, ac proinde non potest tangi. Secundò unio mentis cum corpore in mutuo consensu voluntatum posita non est, quia ista unio spiritibus sive substantiis cogitantibus solùm convenire potest, ac proinde corpori, utpote voluntate carenti, competere nequit. Sed unio mentis cum corpore in connexionem quadam consistit, quæ inter affectiones corporis, hoc est, motus, & affectiones mentis, h. e., cogitationes intercedit, qua ad certum corporis motum certa quædam in mente oritur cogitatio, & ad certam quandam cogitationem mentis, certus quidam in corpore oritur motus. Nulla enim alia est mentis cum corpore unio, & in ea connexionem corporis motuum cum cogitationibus mentis, & mentis cogitationum cum motibus corporis consistit illa unio, quæ hominem constituit.

COROLLARIA PRACTICA

Signa quæ ex urinarum inspectione desumuntur statum sanguinis quidam indicant, certa tamen & infallibilia non sunt.

2. Omnes febres quæcumq; tandem illæ sint in turbata sanguinis mixtione consistunt.

3. Quocirca nullum medicamentum febribus curandis aptius exhiberi potest, quàm sudoriferum, quod massam sanguineam agitando ejus mixtionem restaurat, & per ambitum corporis fermentum febrile sanguinem turbans expellit.

4. Febres intermittentes à succo acri fermentativo sanguinis mixturam turbante proveniunt ; qui propter obstructionem in aliqua parte factam, in tubulis & canalibus commorando qualitatem acrem adipiscitur.

F I N I S.